

Kronieken Effata oktober 2011

1/10: Chrisje verwelkomt niet alleen de gemeenschap, maar ook speciaal de plechtige communicanten die vandaag hun naam opgeven.

De frustratie van de eerste christenen over wat er met Jezus gebeurde, blijft in de lezingen nazinderen. Ze begrijpen niet dat men niet in een geschenk gelooft. Ze verstaan niet dat men het niet aanvaardt. Men maakt Jezus zelfs letterlijk monddood, hij wordt begraven en zijn leerlingen slagen er zelfs niet in aan de Joden te verkondigen dat God liefde is, dat het de bedoeling van Jezus was om mensen gelukkig te maken (en niet om de macht van de paus, de bisschoppen, de kerk), om mensen een geschenk te geven.

De georganiseerde kerk aanvaardt óók niet dat God liefde is: Matteüs schrijft daar meerdere verhalen over. Vandaag lezen we Matteüs 21, 33-43. Matteüs zegt dus: God geeft de mensen een wijngaard met goede vruchten en de mensen aanvaardden het niet. Vandaag klinkt dat zó:

God geeft de mensen een geschenk, het leven. Dat is van u alleen, maar je mag er niet mee doen wat je wilt! Denk aan een pop: je mag er niet mee voetballen en een voetbal dient niet om er ruiten mee in te schoppen! Leven moet dienen waarvoor het bestemd is: ruimte geven voor wie na ons komt. Leven is als een geschenk om het leven te maken als een plaats waar het goed is. Daarom nemen we het 'jonge grut' bijeen en denken we na over onze plaats in de wereld. We beginnen met na te denken over de naam die ons gegeven werd bij het doopsel.

Ze zijn met zes, die hun naam verklaren, gezegend worden en als aandenken hun kaars aansteken, een kaars die bij elke viering voor hen zal branden. Jana of 'Johanna': Jahweh is genadig of: God ziet je graag! Ruben: 'Zie, een zoon!' Of, 't is ne jongen! Zoals de eerste zoon van Vader Jakob. Stijn, zoals Augustijn, de geheiligde, de gewijde, de verhevene: een serieus programma, niet simpel voor de jongen! Brent: hij die bij de vuurtoren woont zoals Brandaan, een lichtbaken zijn voor de anderen! Niek of Nicolaas, verwijzend naar Nikè, de godin van de overwinning en laos (λαος), het volk. Nicolaas, een Griek van Constantinopel, bisschop in Myra. Noa: de man van de ark, voorbeeld van rust en troost. In het Perzisch: de man met het lange leven!

We dekken de tafel en delen brood en wijn.

Dan komen de zes weer naar voor en Guido verwijst naar het evangelie: Jezus zegt: *"Ik geef een geschenk, leven, doe er nu zelf iets mee!"* Dat is soms beangstigend, daarom staan hier nu jullie kaarsen, die bij elke viering ook als je er niet bent, zullen branden. Het is voor ons, de Effatagemeenschap belangrijk dat je de weg vindt naar het geluk. Daarom krijg je van de gemeenschap ook een peter of meter: An voor Jana, Johan VH voor Stijn, Johan C voor Noa, Bart voor Niek, Herman C voor Brent en Agnes voor Ruben. En we zegenen elkaar, we wensen elkaar het beste toe: dat is géén toverformule!

Na de koffie is er een groep, die vrijwillig oefent, met eerst aarzelende gitaar en pianobegeleiding voor 'Het lied van de mijn', waar we priester Eric Gruloos willen mee verrassen. Het valt zowaar op dat Annette en Ignace voor een keer héél lang blijven ...

6/10: Stuurgroepvergadering. We bereiden de bijeenkomsten en de vieringen met de 'Oasegemeenschap Gent' en priester Eric Gruloos voor. De afbraak van het klooster in de Voskenslaan is bijna voltooid, voor de nieuwbouw wacht men op de definitieve plannen voor de bouwaanvraag.

Op 8/10, in de namiddag maken we kennis met de 'Oasegemeenschap Gent'. Een gemeenschap die in 1974 als jongerengroep ontstond op initiatief van priester Daniël Neetesonne (†1994) en bij wie nu de klemtoon meer op 'gemeenschap vormen' is komen te liggen. Eerst een gebedsmoment met welkom, een loflied en een schriftlezing: Marcus 10, 17-22. Eén vraag: *"Wat moeten we doen?"* Duiding en stilte, géén uur, maar zoals bij het Tabormoment om de duiding in ons te laten neerdalen: onze welstand geven aan wie het echt nodig hebben. Mij valt op dat pas later een kleine zinsnede uit het Marcusevangelie opspringt: *"Jezus keek hem aan en ging van hem houden"*. Als we de vraag stellen, dan houdt Jezus al van ons ... Nadien koffie en cake, dan stellen beide gemeenschappen zich aan elkaar voor. Peter Dewulf voor Oasegemeenschap Gent, Chris VL voor Effata. Er zijn gelijkenissen, verschillen: wij hebben een groot voorrecht: onze wekelijkse viering.

Frans C leidt die viering in met een verwelcoming aan de beide gemeenschappen. Blijkbaar zijn Frans en Lea een nieuwe vloer aan het leggen in hun huis, want Frans heeft terecht vastgesteld dat een goede fundering héél belangrijk is.

Er komt een nieuwe parabel, we gaan nog eventjes door (Matteüs 22, 1-14). Het kan niet genoeg gezegd worden: parabels zijn eerlijke verhalen, geen grootse theologie, slechts gefocust op één onderwerp, ze zijn ook niet echt gebeurd! Parabels doen ons alleen maar denken aan wie we zijn: zo is Jezus. Deze parabel gaat over een koning die wil feestvieren, Jezus wás een feestvierder (moest er in Kana niet voldoende wijn zijn?). Maar er komt een klein parabeltje bij, ook over dat feest ... het draait anders uit!

Blijkbaar hadden ze allemaal een reden om niet naar dat feest te komen. Maar de koning moet al die uitleg niet: hij nodigt uit. Ze komen niet en dus nodigt hij anderen uit. Maar Matteüs maakt er het bijkomende parabeltje van. Iemand wordt weggehaald op de hoek van de straat, maar hij is er niet naar gekleed en dus wordt hij buiten gesmeten. Hoe moet die man aan kledij geraken, dat klinkt toch niet eerlijk! Of ging het niet zo: de koning zorgde zelf voor de feestkledij, want de laatste gasten kwamen van een stoffige weg, hun voeten werden gewassen, ze kregen feestkledij! Als je dan zelfs de moeite niet doet om de feestkledij die je krijgt, aan te trekken, dan wordt de koning terecht boos.

Conclusie: wie zijn hart openstelt voor God, die liefde is, die zijn allemaal genodigd aan de tafel.

Wij hebben gebeden voor een schoonbroer, voor de 'Oasegemeenschap Gent', gedankt voor de goede zorgen en gebeden voor vertrouwen voor ongeneeslijke zieken.

Na de viering, het was Gevi, hebben we met velen kramiek en melkbrood gegeten. Was er brood genoeg? In elk geval was er veel lof voor het zingen in de viering (we deden niets speciaals!) en heb ik veel bijgeleerd, ook aan het verder inoefenen van 'het lied van de mijn'.

Op 12/10 is het Tabor. Nicole gaat verder op het idee van de vorige week, nu met psalm 25, dus is het thema: houd mij in leven! De lezing heeft ze gekozen uit Matteüs 8, 23-26, het verhaal over Jezus die slapt op de boot in de storm. Naar ons gevoel is God dikwijls afwezig, hij slaapt. Maar bidden is God mogen wakker maken, is mogen vragen: "*Houd mij in leven? Heb mij lief?*" Kies een mooie, indrukwekkende zin uit die psalm 25, op tekst van Huub Oosterhuis: "*Gij zijt mijn lied, de God van mijn vreugde!*"

Wij hebben gebeden voor al wie bij ons wilde zijn, voor Fien die jarig is, voor alle mensen die dankbaar zijn voor het leven. Wij hebben gebeden voor meer geloof, hoop en liefde en opdat God zijn woord mag leggen in onze gedachten.

Op 15/10 is het een gespannen Ignace die de gemeenschap verwelkomt op een altijd opnieuw bemoedigende ervaring, die voedend is om weer op weg te gaan. Ook priester Eric Gruloos is speciaal welkom, hij die een band heeft met Effata: mensen uit Effata die bewust gekozen hebben voor hem.

Guido en Eric gaan voor. Onze bisschop is speciaal verontschuldigd, hij moet in Houffalize deelnemen aan een vergadering der directies van het katholiek onderwijs.

Eric is speciaal naar hier gekomen en hij dankt de gemeenschap om hem ruimte te geven. Een ruimte waar voor het altaar het boeket ligt dat samen gemaakt is (in de Mamtaal van de Maya's waar Eric bij werkt is dat 'chembil', verzameld iets doen, in dit geval een boeket maken. Een beetje de hemel naar beneden brengen, de deur van de hemel open trekken: een 'hemelboeket'! Kleuren: rood als de kleur van het oosten, van het leven, van nieuw bloed. Zwart als de nacht, als de dood, als de problemen waar we wel weer uitkomen. Uit het noorden komt de hagel, die de planten kapot maakt, maar ook de regen die doet groeien. In het noorden liggen ook de Verenigde Staten en Canada die Guatemala bedreigen. In het zuiden staat de zon, die ons rijper, meer volwassen maakt. Met maïskolven als het gele fruit. En in het midden weer kleuren: hemelsblauw dat ons aan God doet denken en groen, de harmonie tussen mens en natuur. Ik zie nog vruchten van de natuur: noten, appels en druiven en ook vruchten van het werk van de mens: wijn en olie.

Hier zijn we verzameld (chembil!) rond Jezus, als graantjes in de maïskolf, rond zijn persoon geconcentreerd. (Voor de foto's: zie op deze website www.effata.be).

Wat heeft dat te maken met het evangelie van vandaag (Matteüs 22, 15-21)? Jezus zegt: "*Geef aan de keizer wat van de keizer is!*" Wat is er van de keizer? Wij betalen belastingen, en wat gaat de keizer daarmee doen? In Guatemala betalen grote bedrijven geen belastingen! En de Indianen? Veel meer dan gelijk wie: ze moeten hun eigen scholen en kerken bouwen, grachten graven, meewerken aan eigen wegen, een bron kopen, eigen leiding en coördinatie leveren, lijden onder overstromingen en grondverzakkingen, ... indianen betalen dus veel belasting!

Dat is nu aan het veranderen, door de kerk. Wij zijn de keizer, wij zijn samen verantwoordelijk dat het goed gaat in de gemeenschap, in de wereld! Denk eraan dat het noorden geen grondstoffen

meer heeft, dat die grotendeels uit het zuiden komen, verander je gedrag, wordt bewust, want wij zijn samen verantwoordelijk: dát is 'van de keizer'!

Op het altaar liggen ook maïsbladeren. Vroeger lagen die bladeren verdoken, want ze maken deel uit van de Mayaspiritualiteit: ze nodigen nu de priester uit om de maïs te zegenen. Die spiritualiteit houdt ook in dat men toelating vraagt aan God om te zaaien. Zo wil men dankbaar zijn en zoeken naar een harmonisch samenzijn.

Met velen, ook zij die hier voor de eerste keer komen, om te luisteren naar hun geliefde priester Eric, hebben we rond het altaar gestaan, brood gebroken, wijn gedeeld.

Tot grote verrassing en blijdschap van Eric én vele mensen in de kapel zingen we na de communie met een gelegenheidskoor 'het lied van de mijn', met pianobegeleiding, met slagwerk en gitaar.

Wij hebben gebeden voor mensen die sterkte brengen, die anderen ondersteunen en die inbreng minimaliseren, voor een broer die geopereerd wordt, voor de duizenden jonge mensen die op straat komen voor een betere wereld. Wij hebben geluisterd naar de solidariteitsgroet van Jebron uit Aalst. En wij hebben Hem gevraagd bij ons te blijven en ons te helpen om een zegen te zijn voor elkaar.

Dan koffie drinken, napraten, kennismaken, verjaardagzingen voor Michel F.

Vanaf 20.00 uur krijgt Eric nog geruime tijd om te praten over zijn Guatemala, zijn Indianen en zijn werk en strijd.

Maar daar waren wij niet bij. Ignace is dan zo vriendelijk geweest om te helpen met zijn indrukken: "Om 20.00 uur begon de presentatie van Eric in de Taborzaal, omgetoverd in een Guatemala San Marcos plekje met foto's aan de wand, folders en informatie van Tqanil (tijdschrift van de vrienden van Eric), van Broederlijk Delen en van Catapa.

Eric wilde ons duidelijk onderdompelen in de wereld en het leven van de Maya-Mam gemeenschappen waar hij leeft en werkt. Ook hoe deze Maya's, en met veel respect voor hun traditie, hun gebruiken en hun leven met natuur en moeder aarde, zichzelf mogen en kunnen zijn binnen onze katholieke kerkgemeenschappen, ook al is dat niet voor alle priesters/bisschoppen even vanzelfsprekend als het is voor Eric.

Eric is een van de weinige parochiepriesters die voluit gekozen heeft voor de Mamtaal en Mamtradities in al zijn vieringen.

In het tweede deel toonde Eric ons hoe de Canadese GoldCorp. goud- en zilvermijn alles overhoop gehaald heeft in de San Miguel Ixtahuacán regio, met vooral veel uitleg bij de kleine en grote menselijke tragedies die dit alles heeft teweeggebracht, naast de gevolgen voor het milieu. Vragen en antwoord volgden elkaar op ...

Rond 21.00 uur was er nog een fotoreeks te zien voor de liefhebbers. Anderen zochten de Effatazaal op voor een natje en een deugddoende babbel met mensen van Effata of met vrienden en kennissen en uiteraard met Eric zelf.

Effata was een warme plek voor velen die avond, zeker ook voor Eric.

Effata, bij monde van Guido, heeft hem bij het afscheid rond 23.30 uur gezegd: "*Eric, weet dat je hier altijd welkom bent, altijd ...*". Muchas Gracias!"

20/10: Leesclub (zoals de 'Boekenclub' voortaan heet). 'Tegenstrijdig ongelof' van Wiel Smeets, een moeilijk boek, in feite het verslag van een studie, met heel veel experimentele achtergrond. In feite zijn voor ons de acht 'portretten', interviews (blz. 50 tot 243 en blz. 303 tot 305) van belang, als je denkt aan de manier waarop we zullen omgaan met de jongeren die langslopen in de Voskenslaan. Je kunt de vraag stellen (en beantwoorden) of er ook in ons leven een abdiervaring geweest is. Hoe is het boek ontstaan en hoe kan een geloofsproces verlopen? Maar vooral: hoe ga je met jongeren om? Hoe verloopt ons gelovig leven van een mythische fase in afhankelijkheid, naar onafhankelijkheid mét of zonder God, over behoefte, naar overgave en voor uitzonderingen: naar extase?

Of om praktisch te blijven: hoe moet het onthaal in de Voskenslaan zijn: professioneel, luisterend, stil, uitnodigend, met een viering en een maaltijd (zoals we het nu doen?)?

Guido is juist op tijd terug uit Wittem om het ons mogelijk te maken een nieuw te lezen boek te kiezen (kijk voor de titel bij 'Leesclub' op deze website).

22/10: Lea VW heeft, zoals blijkt uit haar verwelcoming, een hectische week achter de rug, ze is blij hier tot rust te kunnen komen.

Vandaag zijn we bij de Farizeeën op bezoek! Die hadden geen te beste naam ... maar oorspronkelijk was dat niet zo: ze hebben de joden gered ten tijde van de Babylonische

ballingschap, doordat ze het leven zo hebben georganiseerd dat de joden joods bleven. In 587 vóór Christus zijn zij het die de joden begeleiden naar Israël. Uiteindelijk blijven in de tijd van Jezus de Farizeeën over. De Tempel is voor ons niet nodig, zeggen zij.

Zij waren niet de slechteriken, maar na 70 na Christus verzetten de eerste Christenen zich niet met de joden tegen de Romeinen. Wat kan je dan anders doen dan schrijven, zoals de evangelisten, dat de Farizeeën slecht zijn?

In de tijd van Jezus waren er twee groepen. Enerzijds de 'nationalisten die de Romeinen weg wilden, zoals de Zeloten (die zoals Johannes de Doper ijveren voor geweldloosheid), de Herodianen en de Sicariërs (Judas Iskariot?). Anderzijds, zij die de Romeinen gewoon wilden laten: de Sadduceeërs (die van 'Geef aan de keizer wat van de keizer is!') en de Farizeeën (er is een vermoeden dat Jezus uit de kring van de Farizeeën komt!).

Deze laatsten komen vandaag aan het woord (Matteüs 22, 34-40). Kwamen ze bij Jezus om hem op de proef te stellen, met de vraag over de gevolgen van de wet, of om te discussiëren met hem over de vraag hoe ik goed moet doen?

Dus heeft hij een keuze gedaan: radicaal voor God kiezen, door radicaal voor de mensen te kiezen! Hij zegt: er is een God die in de mensen kenbaar wordt. God heeft zich dienstbaar gesteld aan de mens, niet omgekeerd!

Jezus noemt God: "Abba", wij zouden zeggen: "Papa". Dat is een lief woord voor 'vader', voor een God die dicht bij de mensen staat. De Farizeeën hebben dat niet graag, voor hen moet God ver van ons staan, om Hem te kunnen vieren en te benaderen in feestelijk ritueel.

Dáárom zegt Jezus: die twee zijn aan elkaar gelijk! Je moet ervoor zorgen dat je mensen gelukkig maakt, je moet de mensen liefhebben zoals je jezelf liefhebt. Van uzelf houden is niet gemakkelijk, maar de norm is: wat zou ik voor mezelf graag hebben, wat zou ik ook graag hebben. Als je dus wil weten waar God is, kijk in de ogen van je medemens!

Wij hebben gedankt voor het mooie dat gegroeid is in de voorbije weken en voor de druk-bijgewoonde vieringen, voor de koffie en de afwas ...

27/10: Hoe bereiden we de Advent voor? Welzijnszorg heeft als thema: 'Armoede is geen kinderspel' waar een mooie affiche bij hoort. Het thema ligt ons wel: enkele grote affiches voor het altaar en aan de pijlers in de kapel kan telkens een kleine affiche om het thema wat te illustreren. Wij moeten nog wel iemand vinden die op de derde Adventszondag wat komt vertellen over het thema vanuit eigen ervaring. De blokken van de affiche zullen ook bij ons een rol spelen!

Op 28/10 herhalen we in de koorrepetitie de liederen voor Allerheiligen in de gevangenis en de nieuwe liederen voor de Advent: "Dit ene weten wij" en "Het lied van de verlossing die nabij is" (nr. 186).

Op 29/10: weinig volk voor de Effataviering: verlofperiode én ergens in Gent een zangavond met gospels van de Damiaanactie. Maar Elien die ons verwelkomt, is blij met deze echte ontmoeting, na een onpersoonlijke vergadering met Skype (telefoneren via Internet).

Na de viering vorige week bleek uit wat opmerkingen dat de homilie nogal zware kost was. Daarom herneemt Guido die homilie, als aanloop naar de uitleg over het evangelie van vandaag, om de verwarring weg te nemen.

Twee dingen waren belangrijk:

- wij denken dikwijls dat het vroeger simpel was om een keuze te maken (de goede oude tijd!). Maar dat is niet waar, want het was toen ook niet gemakkelijk door al die groeperingen waarbinnen een mens zijn plaats moest vinden.
- Jezus wijst op het beste bij de Farizeeën: zij hebben de Joden samengehouden door te wijzen op eerbied voor God en door de Schrift te leren kennen. Zij bedreven géén politiek! Dat is het trouwens wat ook Jezus zegt: geen politieke partij, geen kerk, alleen eerbied voor God! Stoot de vreemdelingen niet uit, haal ze binnen (denk aan de barmhartige Samaritaan), maak geen onderscheid tussen mannen en vrouwen! Zo handelden ook de Farizeeën: iedereen bijeenhouden, zoeken naar waar de liefde van God zichtbaar wordt, anders niets, dus zeker geen kerk stichten ...

Is het daarom dat Matteüs zo tekeer gaat tegen de Farizeeën (Matteüs 23, 1-12)? In dit deel is Jezus nog vriendelijk, verder in de tekst wordt het nog erger (huichelaars, blinde leiders, slangen, adderengebroid, witgekalkte graven!).

Predikanten hebben het moeilijk met deze rede van Jezus en sommigen bespreken gewoon een andere tekst.

Als je echter bij de tekst blijft, kan je er op drie manieren mee omgaan:

- Je kunt zeggen wie de Farizeeën nu zijn: de paus, de bisschop, de priesters. Het kan niet 'goud' en feestelijk genoeg zijn ... Maar is dat waar?
- Je kunt zeggen dat het verhaal uit de 'oude tijd' stamt: de Joden waren huichelaars, maar dan lopen we het risico te zeggen dat Joden allemaal slecht zijn ...
- Of ... hebben wij niet allemaal de neiging om vooraan te staan, er voor te zorgen dat de mensen naar ons luisteren, er beter voor te komen dan wij zijn? Moeten we niet zo eerlijk, zo authentiek mogelijk blijven en niet in het middelpunt gaan staan. Moeten wij niet vermijden om onszelf als Vader, leermeester voor te stellen? Dat is niet gemakkelijk, maar in het evangelie staat nergens dat leven gemakkelijk is!

Wij hebben geluisterd naar de bezinning en wij hebben gebeden: *“Voor allen die er in ons leven waren, die ons een teken gaven, voor hen die ons een weg gewezen hebben, voor alle heiligen van vandaag. Gij alleen kent hun namen!”*

Een zonnige oktoberdag, met goud op de eikenbladeren, héél langzaam vallend, toch op weg naar Allerheiligen en Allerzielen, al denkend aan wie er in ons leven waren.

Wouter, maandag 31 oktober 2011